

Saimaan ammattikorkeakoulu
Liiketalous Lappeenranta
Liiketalous
Laskentatoimi

Sakari Harju

SEPA JA PIENYRITYKSET

Opinnäytetyö 2011

TIIVISTELMÄ

Sakari Harju

SEPA ja pienyritykset, 40 sivua, 2 liitettä

Saimaan ammattikorkeakoulu, Lappeenranta

Liiketoiminta ja kulttuuri, Liiketalous

Opinnäytetyö, 2011

Laskentatoimi

Ohjaaja: yliopettaja Heikki Sintonen Saimaan ammattikorkeakoulu

Tässä opinnäytetyössä tutkittiin, miten SEPA-maksujärjestelmä on vaikuttanut pienyritysten arkeen ja toimintatapoihin. Pienyritykset otettiin tutkimuskohteeksi sen takia, että suurissa yrityksissä maksujärjestelmiä koskeva päätöksenteko tapahtuu pääkonttoreissa erillisissä yksiköissä. Oli mielenkiintoista tutkia, miten pienyrittäjien asema on muuttunut näin ison asian tiimoilta ja miten he ovat valmistautuneet tämän uuden maksujärjestelmän tuloon. Tutkimusmenetelmä oli kvantitatiivinen. Paikallisille pienyrittäjille jaettiin kyselylomake, joka koski maksujärjestelmän tuomia muutoksia. Kysymyslomakkeessa oli kuusi monivalintakysymystä ja kaksi avointa kysymystä, ja nämä kysymykset mittasivat maksujärjestelmän tunnettavuutta, hyötyä sekä haittoja. Tulokset ovat linjassa teorian kanssa, mutta vastausten perusteella syntyi sellainen kuva, ettei tietoa ole ehkä kuitenkaan tarjottu tarpeeksi. Yrittäjien tiedon saanti on ollut heidän oman aktiivisuutensa varassa. Suurin osa oli kuitenkin saanut tarvittavat päivitykset valmiiksi. Huolimatta pitkästä siirtymäajasta löytyi muutamia yrityksiä, joilla päivitykset ovat kesken ja näin ollen se tuottaa turhaa työtä.

Asiasanat: maksujärjestelmä, sepa, yrittäjä, pankkitoiminta

ABSTRACT

Sakari Harju

SEPA and Small Businesses, 40 pages, 2 appendices

Saimaa University of Applied Sciences

Faculty of Business Administration

Degree Programme in Business Administration

Specialisation in Accountancy

Instructor: Mr Heikki Sintonen, Principal Lecturer

This thesis investigated how the SEPA (Single Euro Payments Area) system has affected the everyday life and practices in small businesses. Small businesses were chosen as the focus of the study because in large firms the decision making concerning payment systems takes place in their headquarters. Thus, the aim became to explore how small businesses have prepared themselves for the upcoming changes and how they have made the necessary upgrades in their payment systems.

The research method was quantitative. A questionnaire was prepared and distributed to local small businesses inquiring about the changes that the new payment system has brought. The questionnaire had six multiple-choice questions and two open questions. The questions measured how well SEPA is known and what benefits and drawbacks are associated with it.

The results are in line with the theory, but it is possible that entrepreneurs have not been provided with sufficient information. They had to actively look for it. The majority, however, have made the necessary updates but, in spite of the long transition period, there were a few companies who had not completed the upgrades yet, and therefore a lot of unnecessary work is still generated though it could be avoided.

Key words: settlement, SEPA, entrepreneur, banking

Sisältö

1 JOHDANTO	6
1.1 Opinnäytetyön keskeinen tavoite.....	6
1.2 Tutkimusongelma ja tutkimusmenetelmä	7
1.3 Opinnäytetyön teoreettinen viitekehys.....	7
2 PANKKITOIMINTA YLEISESTI.....	8
2.1 Pankkien päätehtävät.....	9
2.1.1 Rahoituksen välitys	10
2.1.2 Maksuliikenne	11
2.1.3 Riskien hallintapalvelujen tuottaminen	12
2.2 Pankkitoiminnan kehitys Suomessa	13
2.3 Pankkien maksujärjestelmät ja tietoyhteydet.....	14
2.3.1 Tiedon siirto	15
2.3.2 Maksupäätejärjestelmät	15
2.3.3 Maksukortit	16
2.4 Pankkitoiminnan siirtoverkot.....	17
2.4.1 SWIFT- tietoliikenneverkko	18
2.4.2 IBAN- tilinumerostandardi	18
2.4.4 Arvopäivä.....	19
2.4.5 Kotimaan ja kansainvälinen clearing.....	19
3 SEPA (Single Euro Payments Area).....	21
3.1 Hyödyt yhteisestä maksujärjestelmästä.....	22
3.2 SEPA:n tuottamat hyödyt	24
3.2.1 SEPA-tilisiirto	25
3.2.2 SEPA- suoraveloitus	26
3.2.3 SEPA- maksukortti.....	26
3.2.4 Vaikutukset ohjelmistotaloille	27
3.2.5 Vaikutukset pankeille	27
3.2.6 Vaikutukset kuluttaja-asiakkaille	28
3.2.7 Vaikutukset yritysasiakkaille	28
4 TUTKIMUS.....	29
4.1 Tutkimusmenetelmän kuvaus.....	29
4.2 Kyselyn laatiminen	29

4.3 Tavoitteet.....	30
4.4 Toteutus	30
4.5 Tulokset.....	31
4.6 Johtopäätöksiä	35
5 POHDINTA	37
KUVIOT	38
LÄHTEET.....	39

LIITTEET

Liite 1	Saatekirje
Liite 2	Kyselylomake

1 JOHDANTO

Tämän työn tarkoituksena on selvittää miten SEPA:an siirtyminen on paikallisten yritysten keskuudessa tapahtunut. Oma mielenkiintoni heräsi aiheeseen vuoden 2011 tammikuussa, kun tutkin mitä kaikkia muutoksia tulee tapahtumaan käyttöönotettaessa SEPA. Tutkiessani aihetta lisää, sekä lukemalla siitä lehdistä ja internetistä heräsi ajatus tehdä opinnäytetyö aiheesta niin, että otan siihen mukaan paikalliset yritykset ja tutkin, miten ne ovat kokeneet muutoksen. SEPA tarkoittaa Single Euro Payments Area eli se on yhteinen maksujärjestelmä siihen kuuluvien jäsenien kesken. Työ rakentuu teorian ympärille, jossa kerrotaan maksujärjestelmien kehittymisestä tähän päivään asti ennen SEPA:n tuloa. Työ käsittelee aluksi yleisesti pankkitoimintaa Suomessa, kartoitetaan vähän taustoja, josta siirrytään SEPA:an kartoittaen teoriaa enemmän kyseisestä aiheesta. Teorian ja työn suurin pääpaino kohdistuu kuitenkin yritysten tutkimusongelman selvittämiseen.

1.1 Opinnäytetyön keskeinen tavoite

Keskeinen tavoite tässä opinnäytetyössä on haastattelukyselyn avulla tutkia, millä tavoin SEPA:an siirtyminen on vaikuttanut pienyrittäjien liiketoimintaan. Onko ilmennyt joitain erityisiä ongelmia siirtymävaiheessa ja jos on, niin onko siitä aiheutunut kustannuksia yrityksille. Onko tiedon saanti ollut riittävää ja onko tietoa tarvittu ollenkaan. Mielenkiinto työhön lähti omasta halusta tutkia lisää, miten maksuliikennekäytäntö SEPA:n myötä muuttuu. Yrityksien kannalta siirtymävaihe tuntuu niukalta, koska selvää päämäärää ei ole annettu ja myöskään SEPA:sta saatava hyöty ei ole välttämättä selkeä. Aikaisempia opinnäytetöitä on aiheesta jo tehty, mikä on hyvä asia ja osoittaa, miten ajankohtainen aihe on, vaikka aiheesta ei erillistä kirjallisuutta liiemmin vielä ole. Aihe kuitenkin koskettaa yksityisasiakkaita, pankkeja, ohjelmistotaloja, yritysasiakkaita, julkisyhteisöjä ja monia muita. Aineisto nojaa pitkälti oppikirjoista saatavaan teoriaan, Suomen pankin, Sampo pankin, Nordean sekä

OP:n, finanssialan keskusliiton sekä muihin pääasiassa verkossa oleviin julkisesti saataviin materiaaleihin.

1.2 Tutkimusongelma ja tutkimusmenetelmä

Tämän opinnäytetyön tutkimusongelma on miten yritykset ovat valmistautuneet maksujärjestelmän muuttumiseen siirtymäajan aikana sekä ovatko pankin ohjaustoimenpiteet olleet siirtymävaiheessa riittävät ja selkeät. Tämän lisäksi, tutkimusongelmaa tutkitaan parin lisäkysymyksen avulla, jotka selventävät aihetta vähän lisää, vaikkakin aiheen perustiedot SEPA:sta on hyvin saatavilla.

- Miten maksuliikenne muuttui SEPA:n myötä?
- Ovatko yritykset valmistautuneet riittävästi muutokseen?
- Ovatko pankin ohjaustoimet olleet riittäviä ja onko niitä pidetty tarpeellisina

Tutkimus on rajattu koskemaan pääasiassa paikallisia yrityksiä, jotka koostuvat erikokoisista kotimaankauppaa harjoittavista yrityksistä. *”Koska tiedosta on ylitarjontaa, kannattaa keskittyä vain olennaiseen” (Mäkinen 2005, 62.)*

Tutkimusmenetelmäksi valittiin laadullinen menetelmä. Opinnäytetyössä haastatellaan eri yrityksen edustajia kyselylomakkeella jossa on kahdeksan kysymystä. Pääajatuksena on kuitenkin opinnäytteen kannalta selvittää kyseisestä aihealueesta miten yritykset ovat onnistuneet maksujärjestelmän sisäistämässä, sen vuoksi on tärkeää muotoilla tarvittavat kysymykset oikein työn tuloksen kannalta. *”Emme voi ratkaista ongelmaa, ennen kuin olemme muotoilleet sen sopivaan sanamuotoon” (Mitroff 2000, 23.)*

1.3 Opinnäytetyön teorettinen viitekehys

Opinnäytetyön sisältö koostuu pääasiassa suurimpien kotimaassa toimivien pankkien (Sampo, Nordea, OP), Finanssialan keskusliiton sekä Suomen pankin materiaaleista, jotka ovat julkisesti saatavilla, sekä aihetta tukevasta

kirjallisuudesta. Pankkitoiminnan taustaa käsitellään kirjallisuudesta löytyvän aineiston mukaan, mutta koska pääpaino työssä ei ole historiikin kertomisessa sitä käsitellään suppeasti ja pääpaino on SEPA:ssa ja siitä saaduissa kokemuksissa.

2 PANKKITOIMINTA YLEISESTI

Yleisesti pankkitoiminnan historia ajoittuu pitkälle menneisyyteen, pääasiassa rahanvaihtajien ja rahaa säilytettäväksi ottavien kultaseppien toimista alkoi pankkitoiminta. Tähän prosessiin liittyi pian luonnostaan myös luotonanto, joten pankkien keskeisimmät ydintoiminnot olivat valmiit.

Meidän tuntemamme pankkijärjestelmän muodostuminen alkoi suurimmissa osissa teollisuusmaita, myös Suomi mukaan lukien 1800-luvulla. Maiden talouden kehittyessä ja vahvistuessa nousivat esiin kansalliset rahoitusjärjestelmät, joiden päätoimijat olivat keskuspankki, kansalliset rahoitusmarkkinat ja erilaiset rahoituslaitokset. Myös perinteiset pankit olivat hyvin keskeisessä asemassa tässä vaiheessa, vaikka kehitys tapahtui pääasiallisesti kansallisesti.

Pankkien riskin kattamiseen tarkoitettu pääoma on pankin oma pääoma. Sen määrä on kuitenkin suhteellisen vähäinen verrattuna muihin yrityksiin. Pankin oma pääoma muodostuu pankin yhteisömuodon mukaan riippuen osake-, osuus- tai peruspääomasta.

Pankkien toiminta perustuu rahoituskatteelle, joka muodostuu pääasiassa luotoista saatujen korkotuottojen sekä talletuksista ja muusta varainhankinnasta maksettujen korkokulujen erotuksesta. Tämän lisäksi pankit saavat myös tuloja maksuliikenteen hoitamisesta, toimitusmaksuista ja –palkkioista, valuutanvaihtoista sekä takaustoiminnasta. Näillä tuotoilla pankkien pitäisi myös pystyä maksamaan omistajilleen voittoa sekä pystyä kattamaan toiminnasta aiheutuneet kulut sekä mahdolliset luottoriskit muiden kulujen ohella.

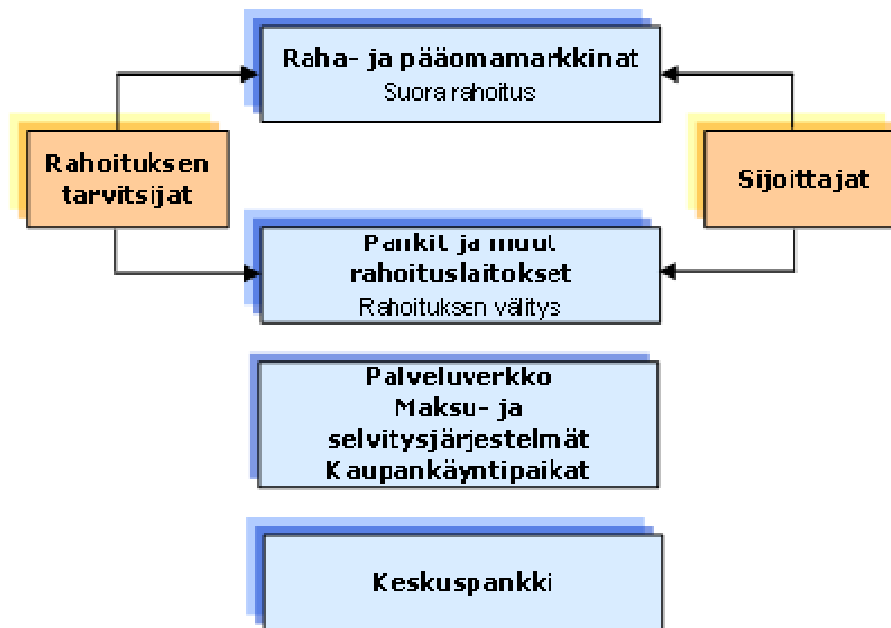

Yleisesti ottaen pankkitoiminta on jaettu kahteen lohkoon, vähittäispankkitoimintaan ja ns. tukkupankkitoimintaan. Nykyään ero ei ole enää niin selvä, mikä johtuu rahoitusmarkkinoiden erojen hämärtymisestä. Pääpiirteittäin voidaan sanoa, että vähittäispankkitoiminta on suhteellisesti pienten yritysten ja kotitalouksien maksupalvelu-, säästämisen- ja sijoitustarpeiden huomioon ottamista asiakkaan edun mukaisesti.

Tukkupankkitoimintaa on taas laajamittainen kaupankäynti ulkomaisilla tai kotimaisilla raha- ja arvopaperimarkkinoilla. Myös valuuttamääräinen rahoitus kuuluu tukkupankkitoimintaan, samoin kuin investointipankkitoiminnan nimelläkin tunnettu pankkien arvopapereiden liikkeeseenlaskuun, arvopaperikauppaan ja yrityskauppojen rahoituksen ympärille liittyvä toiminta. (Kontkanen 2009, 10-11.)

2.1 Pankkien päätehtävät

Perinteinen pankkikäsitys on nykyaikana muuttunut radikaalisti laajahkon tuotevalikoiman omaavaksi finanssialan yritykseksi. Silti pankkien toimenkuvaan kuuluvat perinteisesti talletukset, luototukset ja sijoitukset, mutta tuotevalikoima on kaikkien johdannaisinstrumenttien laajan valikoiman vuoksi muuttanut pankkien perinteistä toimintaa. Tästä huolimatta, voimme erottaa pankkien toiminnassa kolme keskeistä tehtävää: rahoituksen välityksen ja siihen liittyvät oheistoiminnot, maksuliikenteen sekä riskien hallintaan liittyvät toimenpiteet.

Kuva 1: Rahoitusmarkkinoiden toiminta (Finanssialan Keskusliitto)

Kuvasta on hyvin selkeästi havaittavissa rahoituksen kiertokulku. Yhtälö on niin kauan toimiva kun rahoituksen tarvitsijoiden ja sijoittajien intressit kohtaavat. Tämä tarkoittaa yleensä korkokustannuksia, koska rahalla on aina hinta.

2.1.1 Rahoituksen välitys

Yrityksillä niin kuin myös yksityisilläkään eivät aina riitä rahavarat liitä kattamaan menoja, esimerkiksi asuntolainaa. Tämän vuoksi pankit tarjoavat mahdollisuuden ottaa luottoa, jotta hankinta voidaan tehdä. Luoton kustannuksena on taas korko, joka määräytyy keskuspankin ohjauskoron mukaan. Säästö- ja lainatarpeiden yhteensovittaminen taloudenpitäjien keskinäisin toimin olisi nykyaikaisessa yhteiskunnassa melko mahdoton yhtälö toteuttaa, joten erilaisten sijoitus- ja rahoitustarpeiden toteuttaminen onnistuu vain rahoitusjärjestelmän välityksellä. *”Rahoitusjärjestelmä takaa sen, että pääomaresursseja voidaan siirtää sinne, missä ne ovat tehokkaimmassa käytössä”* (Knüpfer & Puttonen 2007, 51.) Käytännössä tämä tarkoittaa, että

ylijäämärahoitusta sopivin korkokustannuksin tarjotaan rahoitusta tarvitseville. (Kontkanen 2009, 12.)

Yleisesti ottaen tuotantoyritykset ajatellaan alijäämäisiksi rahan suhteen, ja taas kotitaloudet mielletään ylijäämäisiksi. Yrityksillä on visio mitä tehdään ja miten, mutta ei välttämättä tarvittavaa pääomaa. Tässä kohtaa kuvioon astuvat pankit. (Leppiniemi & Puttonen 1996, 15-17; Kinnunen, Laitinen, Laitinen, Leppiniemi, Puttonen 2004, 170.)

Ihmiset eivät välttämättä tule ajatelleeksi rahoitusmarkkinoiden tärkeyttä, kun asiat menevät hyvin. Millainen olisi maa ilman rahoitusmarkkinoita? Osakeannit tapahtuisivat vain ostamalla tai myymällä yhtiön pääkonttorista, mutta mistä osakkeiden arvo voitaisiin tietää, eli miten paljon kannattaa maksaa. Mistä yritys tietää, millä hinnalla sen kannattaa osakkeita myydä kun ei ole osakemarkkinoita, joilta hintoja voisi tutkia? (Kinnunen, Laitinen, Laitinen, Leppiniemi, Puttonen 2004, 149-150.)

2.1.2 Maksuliikenne

Nopea ja luotettava maksujen välitys on perusedellytys nykyajan markkinatalouden toiminnalle, koska maksut on saatava välitetyksi niin kotimaassa kuin kansainvälisestikin nopeasti ja mahdollisimman pienin kustannuksia. Tilisiirrot ovat vallanneet käteiskaupalta maksutapana ison osan, joten pankkien maksujärjestelmän kehittäminen on korostunut entisestään.

Lyhyesti tiivistäen maksuliikenne on käteisvarojen siirtämistä eri osapuolten välillä, se käsittää ostot, myynnit ja on osaksi luonteeltaan rahoituksellista. (Leppiniemi & Puttonen 1996, 47.)

Maksuliikenne on tärkeä yrityksen kannalta, tämän takia yritys tarvitsee pankkisuhteen. Tulot ja menot ohjataan pankkitilin kautta eikä yksityistä rahaliikennettä pidä käyttää yrityksen kautta. (Viitala 2006, 104.)

2.1.3 Riskien hallintapalvelujen tuottaminen

Keskeisessä osassa yhtä pankin toiminta kenttää ovat korko- ja valuuttakurssiriskeiltä suojautuminen ja sijoittamista koskevan riskinhajauttamisen palvelut. Tekninen kehitys, pääoman lisääntynyt määrä sekä kansainvälistyminen ovat laajentaneet rahoituspalvelujen tuotevalikoimaa melkoisesti. Enää ei voi erotella pelkästään pankkeja pankkeihin ja muita luottolaitoksia erilleen, koska niiden välit ovat hämärtyneet. Nämä toimivat samalla alueella hyvin pitkälle. Yksi osa isoa kehitystä on ollut yksityisasiakkaiden pankkipalvelujen käytön nopeahko kasvu ja sen muuttaminen osaksi jokapäiväistä taloudenpitoa. Yritysten pankkipalvelujen käyttö on myös tullut moninaisemmaksi sekä myös yrityksille tarjotut palvelut. (Kontkanen 2009, 13.)

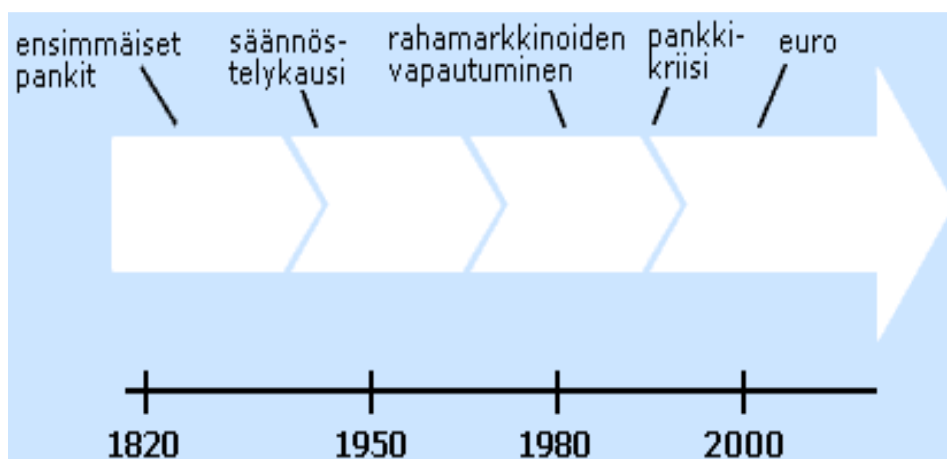
Käsitteenä riski tarkoittaa taloudellisen tappion mahdollisuutta. *”Liikeriski sen sijaan on kohteelleen, jopa ulkopuoliselle mahdollisuus, mutta samalla myös uhka”* (Santanen, Laitinen, Kekäle 2002, 49.) Yleensä riski muodostuu kahdesta osa-alueesta jotka ovat: suuruus ja todennäköisyys. Käsitteenä riskienhallinta on laaja, joten pääkäsitteitä ovat tunnistaminen ja analysointi, suojautuminen riskeiltä, riskien hallinta sekä seuranta. Yleensä riskien hallinta on keskitetty rahoitusosastolle, mutta on tärkeää että riskit tunnistetaan kokonaisvaltaisesti. (Helppi & Paloheimo 2005, 27-28.)

Voidaan lisätä, että yrityksen johto on viimekädessä vastuussa myös yritykseen kohdistuvista riskeistä, vaikka riskit olisi jaettu osastoille tai muulla tavalla. Johdon tehtävä on yrityksen toiminnassa saada koko organisaatio toimimaan sille asetettujen tavoitteiden mukaisesti. (Kinnunen, Leppiniemi, Puttonen, Virtanen 2002, 159.)

2.2 Pankkitoiminnan kehitys Suomessa

Pankkitoiminnalla on Suomen lyhyessä historiassa varsin pitkät juuret, koska ensimmäiset säästöpankit perustettiin 1820-luvulla ja yksi maailman vanhimmista keskuspankeista perustettiin 1811 Turkuun.

Osuuskassatoiminta käynnistyi jo vuonna 1902, josta johtuen ensin perustettiin Keskuslainarahasto ja sen jälkeen tulivat ensimmäiset Osuuskassat. Sittemmin Osuuskassoista tuli ensimmäisiä Osuuspankkeja vuonna 1970 tulleen pankkilakimuutoksen myötä. Huomattavaa on, että kiinnitysluottolaitoksista ensimmäinen oli Suomen Hypoteekkiyhdistys jo 1860-luvulta. Erityisesti säästöpankkilaitos ja osuuskassaliike olivat tärkeitä tekijöitä yhteiskunnan monetarisoitumisessa eli siirtymisessä luontaistaloudesta rahatalouteen. Ensimmäinen liikepankki oli vuonna 1862 perustettu Suomen Yhdys-Pankki. Sen vahvaksi kilpailijaksi nousi vuonna 1889 perustettu Kansallis-Osake-Pankki.

Kuva 2: Pankkitoiminnan kehitys (Finanssialan Keskusliitto)

Kun rahoitusmarkkinat asteittain avautuivat 1980-luvulla, alalle tuli myös uusia toimijoita, kuten ulkomaiset pankit, kotimaiset pankit ja pankkiiriliikkeet. Talous ylikuumentui huolestuttavalla tavalla ja valuuttaluotonannon riskit realisoituivat pahimmalla mahdollisella tavalla, ja 1990-luvun alun syvä lama johti

pankkikriisiin syntymiseen. Isoin muutos pankkirakenteessa näkyi 1993, jolloin säästöpankkien yhdistymisten myötä syntynyt Suomen Säästöpankki myytiin neljälle kilpailijapankille. Toinen muutos oli vuonna 1995, kun Suomen Yhdyspankki ja Kansallis-Osake-Pankki fuusioituivat, tämä johti kansalliset rajat ylittävään pankkitoimintaan pohjoismaissa. Kolmas ja ehkä tunnetuin muutos on ollut pankki- ja vakuutustoiminnan lähentyminen, molempia liiketoiminnan aloja harjoitetaan nykyään samassa konsernissa. (Kontkanen 2009, 14-16.)

Pankkitoiminta on myös ollut murroksessa tietotekniikan kehittyessä, joka näkyy erityisesti verkkopankkipalvelujen nopeana kehityksenä ja käytön kasvuna. Yhä harvempi käy pankinkonttoreissa hoitamassa laskujaan tai muita pienempiä toimenpiteitä. Yhä suurempi osa erilaisista pankkiasioista kuten laskujenmaksu, arvoperikauppa, lainan hakeminen jne. hoidetaan Internetin välityksellä verkkopankissa. Valtaosa ostoksista ja palveluista maksetaan käteisen rahan sijasta korteilla.

Yhtenäiseen eurooppalaiseen maksuliikkeenalueeseen siirtymisen, eli SEPA:n myötä pankkien maksujärjestelmät tulevat yhtenäistymään vaiheittain vuoden 2011 loppuun mennessä. Euromaksualueen yhtenäistämiseksi pankit kehittävät yhteisiä palveluja, jotka ovat tilisiirto, suoraveloitus ja korttimaksut.

Pankkitoimintaa on muuttanut myös kilpailun luonteen muuttuminen sekä asiakkaiden käyttäytyminen, tästä huolimatta pankkien asiakaspalvelussa korostuu yhä enemmän neuvonnallinen rooli. Väestön ikääntyminen muuttaa palvelutarpeita ja muun muassa lisää säästö- ja sijoituspalvelujen kysyntää. Tämän lisäksi pankkitoimintaan ovat vaikuttaneet myös pankkeja koskevat vakavaraisuusvaatimukset ja riskeihin ja niiden hallitsemiseen liittyvät toimet. (Finanssialan Keskusliitto)

2.3 Pankkien maksujärjestelmät ja tietoyhteydet

Valtaosaltaan pankkien toiminta on erilaisen tiedon käsittelyä, jossa asiakkaiden tilitapahtumia, toimeksiantoja ja kyselyjä hoidetaan pankeissa. Tätä toimintaa

pankit ovat kehittäneet parhaimmaksi katsomallaan tavalla saadakseen kustannussäästöjä, kuten nostoautomaatteja poistamalla, koska käteisen rahan määrä on yhteiskunnassa vähentynyt huomattavasti.

Nykyisin pankkien maksujärjestelmät perustuvat tiedostosiirtoon ja vuorovaikutteisiin päätejärjestelmiin. Pankkien tarjoamat palvelut vaihtelevat pankeittain, koska tietoyhteyspalvelujen käyttö edellyttää pankin ja asiakkaan välistä palvelusopimusta, jolla sovitaan käyttöehdot molemmille osapuolille selviksi. Tästä päästään PATU:un (Pankkien asiakasyhteyksien tietoturva). Patu määrittelee yritysasiakkaiden ja pankin keskinäisen tapahtuvan todentamisen, se suojaa välitettävien aineistojen vastaanoton kuittauksineen. Siirryttäessä euromaksualueeseen SEPA:an myös asiakasyhteyksien tietoturvaratkaisut on arvioitava uudelleen, koska kansainväliset standardit tulevat korvaamaan Patun käytön. (Kontkanen 2009, 194-195.)

2.3.1 Tiedon siirto

Pankkien ja asiakkaiden välinen tietojen siirto toimii perinteisellä pyyntö-vastaus-periaatteella, jossa asiakkaalla on ns. ”oma” lokero pankin tietojärjestelmissä. Asiakas tallettaa siirtopyynnöt pankkiin sekä pankista noudettavien aineistojen pyynnöt omaan tietojärjestelmäänsä. Pankki käsittelee asiakkaan pyytämät aineistot omien maksuliikenneaikataulujen mukaisesti erillisinä eräajoina. Näihin asioihin on myös kiinnitettävä huomiota kun SEPA tulee käyttöön, koska pankit joutuvat turvaamaan asiakkaidensa tietoyhteydet jatkossakin. (Kontkanen 2009, 195.)

2.3.2 Maksupäättejärjestelmät

Markkinoilla on erilaisia maksupäätteitä saatavilla, se voi olla erillinen laitekokonaisuus tai esimerkiksi kaupan kassajärjestelmiin liittyviä erilaisia sovelluksia, jotka keräävät korttitapahtumat järjestelmän muistiin. Pääte

tunnistaa magneettijuovan tai kortin mikrosirun perusteella maksukortin, tämän yhteydessä pääte tarkistaa, onko kortti voimassa. Uusimmat päätteet tekevät varmennuskyselyn kortinantajalle, jos maksettava summa ylittää varmennusrajan.

Pankit ovat tehneet kauppiaiden kanssa keskinäisiä sopimuksia, joiden perusteella kauppias voi lähettää pankkien maksukorteilla tehtyjä tapahtumia omaan tilipankkiinsa. Tämän kautta muiden pankkien korteilla tehdyt tapahtumat välittyvät niiden kortinantajille. SEPA:n myötä maksupäätteissäkin on tapahtunut muutoksia, ja kauppiat ovat joutuneet vaihtamaan päätteensä yhteensopiviksi maksukorttien kanssa. Nykyään pankit saavat yli 80% maksukorttitapahtumista maksupäätteiden kautta, ja vuonna 2007 kortinlukulaitteita oli 135 000 kappaletta. (Kontkanen 2009, 196-197.)

Yleensä nämä järjestelmät ovat vanhimpia koko organisaatiossa, niillä on kuitenkin tarkoitus koota tietoa, tutkia ja ottaa talteen liiketapahtumia eri puolilta organisaatiota. Tyypillinen esimerkki on juuri kassajärjestelmä, joka kirjaa tapahtumat muistiin. (Ruohonen & Salmela 2005, 102.)

2.3.3 Maksukortit

Pankkikortit tulivat käyttöön Suomessa vuonna 1980. Korttien yleiskäyttöisyys oli se standardi, minkä varaan ne rakennettiin. Korteissa käytetty tekniikka perustuu standardeihin, joiden valmistelua ja julkaisua hoitaa International Organization for Standardization (ISO) ja kotimaassamme Suomen Standardoimisliitto SFS r.y. Periaatteessa kortit ovat yksinkertaisia, mutta kuitenkin yksilöllisiä. Asiakkaan tiedot tallennetaan maksukortille joko manuaalisesti kirjoittamalla tiedot magneettijuovalle tai kuten nykyään sirukortille, joihin tieto tallennetaan sirulle. Pistottaminen eli kohokirjoittaminen on vielä käytössä. (Kontkanen 2009, 198-199.)

Käytetyt maksukortit ovat:

- Pistotettu kortti: Vanhin mahdollinen yksilöintitietojen esitystapa. Asiakkaan ja kortin tiedot ovat kortin pinnassa kohokirjoituksena. Kohokirjoitettu tieto siirrettiin ns. leimauslaitteella kortilta tositteelle.
- Magneettijuovakortti: Peruskortti maailmassa, kortilla on magneettinen raita johon tieto tallennetaan.
- Sirukortti: Kortti, johon on upotettu mikrosiru eli ns. älykortti. Sirun ansiosta voidaan toteuttaa muita tapahtumia kuin pelkkä maksaminen. Turvallisempi kuin mikään muu korteista, koska sirun tietoja on vaikea kopioida. (Kontkanen 2009, 198-199.)

2.4 Pankkitoiminnan siirtoverkot

Yleisesti ottaen pankkien väliset kotimaiset tietoyhteydet muodostuvat kahdesta eri verkosta, ajantasaisia sanomia välittävästä Polt-verkosta ja maksuliikenteen massatapahtumien siirtoon päivitetystä PAVE-verkosta, joka tarkoittaa pankkien maksuliikenneverkkoa. Kansainväliset yhteydet hoidetaan SWIFT-verkon kautta.

Näihin tapahtumiin liittyvä kate siirtyy pankista toiseen Suomen Pankin sekkitilijärjestelmän kautta kerran päivässä.

Pankkien välinen tietojensiirto hoidettiin aluksi magneettinauhoilla, minkä jälkeen pankit yhdistivät maksuliikennejärjestelmänsä kahden osapuolen välisillä suorilla tietoliikenneyhteyksillä 1980-luvun lopulla. Uudempi PAVE-verkko otettiin käyttöön 1996.

Nyt, yhtenäisen euromaksualueen SEPA:n käynnistyminen vuonna 2008 toi muutoksia näihin pankkien välisiin yhteyksiin ja yhteysverkkoihin. Suomalaistan pankkien välillä nämä kyseiset tiedot siirtyvät EBA:n (Euro Banking Association) kautta SWIFT-verkon välityksellä ja katteen siirto tapahtuu Suomen Pankin

välityksellä Euroopan keskuspankin Target-järjestelmässä. (Kontkanen 2009, 200.)

2.4.1 SWIFT- tietoliikenneverkko

Pankit, jotka välittävät kansainvälisiä maksuja perustivat aikoinaan 1970-luvulla yhteenliittymän, joka oli nimeltään Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunications, SWIFT, joka sitten kehittyi korvaamaan pankkien perinteiset tietoliikenneverkot (postin, teleksin ja sähkeet). SWIFT:in jäsenenä oli vuonna 2005 yli 7650 rahoituslaitosta vain 200 maasta. Viestien määrä on noussut yli yhdeksän miljoonaan viestiin päivässä. SWIFT on lisännyt ja nopeuttanut tiedonvälityksen turvallisuutta ja nopeutta.

Suurin osa maailmassa välitettävistä maailmassa annettavista ja välitettävistä maksumääräyksistä toimitetaan SWIFT-järjestelmän puitteissa. Kaikki eivät kuitenkaan kuulu järjestelmän piiriin, joten osa maksuista välitetään silti kirjemääräyksinä. Vienti- tai tuontikaupan ehdoista sovittaessa on hyvä selvittää, onko myyjän tai ostajan pankkina on SWIFT:n jäsenpankki. Kaikilla jäsenillä on oma koodi (BIC- tai SWIFT- osoite). Pari mainitakseni esimerkiksi Osuuspankilla se on OKOYFIHH ja Sampo Pankilla PSPBFIHH. (Helppi & Paloheimo 2005, 94-96.)

2.4.2 IBAN- tilinumerostandardi

Suomalaiset pankit ovat käyttöönsä vuonna 2001 kansainvälisen tilinumeron, joka tunnetaan lyhenteestä IBAN (International Bank Account Number). IBAN:in avulla pyritään vähentämään virheellisten tilien määrää ulkomaisessa maksuliikenteessä, sekä parantamaan maksujen luotettavuutta ja perillemenoa. IBAN:in mukaan, tilinnumero on enintään 34 merkkiä ja se koostuu seuraavista osista eli maakoodista, kaksinumeroisesta tarkastusluvusta ja tilinumerosta.

Suomessa on käytössä 18-merkkiset tilinumerot. Kansainvälisessä maksuliikenteessä IBAN-tilinumero muuttui EU:n alueilla pakolliseksi vuonna 2007. Lopullinen siirtyminen on vielä sopimatta. Yleisesti ottaen maksujen välittäminen ilman IBAN-numeroa tulee kallistumaan, koska pankeille on työläämpää hoitaa vanhalla tavalla, joten se joudutaan tekemään erityispalveluna. (Helppi & Paloheimo 2005, 94-96.)

2.4.4 Arvopäivä

Yleisesti ottaen pankkimaailmassa puhutaan arvopäivästä, joka tarkoittaa lyhyesti sanottuna päivää, jolloin pankki on auki ja kykenee sekä vastaanottamaan että lähettämään maksuja. Kansainvälisessä maksuliikenteessä käytetään arvopäivä-termiä. Pankeille se tarkoittaa sitä hetkeä, jolloin pankki joko saa, tai menettää käyttöoikeuden tilillään oleviin varoihin. Asiakkaalle se tarkoittaa taas sitä, että asiakas voi saada varat tililleen seuraavana päivänä pankin arvopäivästä tai vasta muutaman päivän kuluttua. SWIFT-verkkoa käytettäessä maksuja koskevat tiedot liikkuvat reaaliajassa pankista toiseen, mutta se ei tarkoita, että varat olisivat heti vastaanottavan pankin tilillä. Kunkin pankin sisäisistä toimintatavoista riippuu, miten kauan viestin käsittelemiseen menee. (Helppi & Paloheimo 2005, 97-99.)

2.4.5 Kotimaan ja kansainvälinen clearing

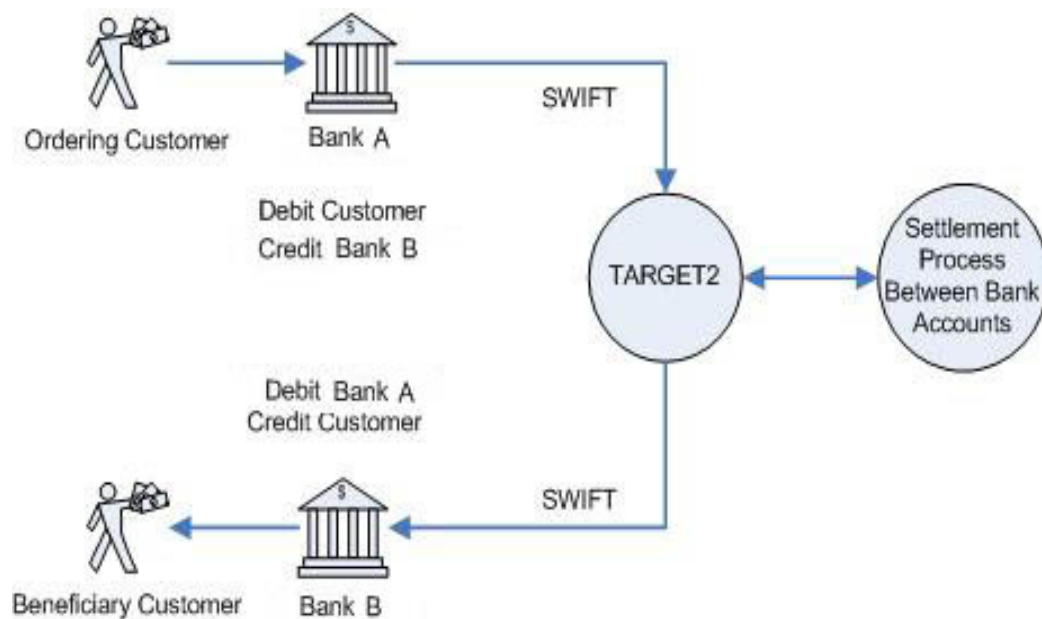
Pankkien välillä tapahtuu ns clearingia, jotta maksut kulkevat pankista toiseen. Clearing tarkoittaa maksutapahtuma-aineistojen selvittämistä eli käytännössä niiden asiakkaiden tilien selvittämistä, joihin maksut ovat menossa. Jotta asiakas saa maksun, saajan pankin on saatava rahamäärä eli kate siitä pankista, josta maksu on tulossa.

Kotimaan pankkitoiminnassa maksujen välitys alkoi 1970-luvulla, ja se laajeni kattamaan asteittain kaikki pankkien väliset maksut ja muut toiminnot.

Periaatteena tässä tapahtumaketjussa on, että maksutapahtumat välitetään tietoyhteyksillä suoraan pankista toiseen. Clearing hoidetaan konekielisten summatietojen avulla Suomen Pankissa kerran päivässä. Rahalaitokset ovat sopineet eri katteensiirtotavoista, joko kate siirretään maksupäivää edeltävänä, maksupäivänä tai maksupäivän jälkeisenä päivänä. Suomalainen clearing-tapa on ollut ainutlaatuinen ja tehokas, koska Suomessa on vähän clearing-pankkeja ja kaikilla pankeilla on tehokkaat tietojärjestelmät teknisesti.

Kansainvälisessä clearingissa on kyse, miten ulkomaisten euromaksujen nettokatteet selvitetään Suomen Pankin sekkitilijärjestelmässä. Pankkien välisissä selvityksissä maksava pankki siirtää tietyn katteen omalta sekkitililtään vastapuolen Suomen Pankissa olevan sekkitilille. Katesiirrot voidaan myös välittää suoraan lähettäjä- ja vastaanottajapankin välillä, jos pankeilla on keskinäinen tilisuhde valuutan maksussa. Jos näin ei ole, lähettäjäpankin pitää lähettää ulkomaiselle kirjeenvaihtajapankilleen erillinen katemääräys ja pyytää kyseistä pankkia maksamaan katteen vastaanottajan hyväksi, sekä samalla veloittamaan lähettäjän tiliä.

Yhtenäiseen euromaksualueeseen SEPA:an siirtyminen tulee muuttamaan maksutapahtumien tiedon kulkua sekä katteensiirtoa myös kotimaanosalta. Teknisen ratkaisun SEPA-maksuille on kehittänyt EBA (Euro Banking Association). Tällöin katteensiirto tapahtuu Euroopan keskuspankin Target2-järjestelmän avulla. SEPA:n kehittämisen tavoitteena on ollut Euroopan maksualueen yhtenäistäminen, riippumatta siitä tapahtuvatko maksut kotimaassa vai jäsenmaiden välillä. (Kontkanen 2009, 200-202.)

Kuva 3: Target2-järjestelmä (Bulgaria)

Kuva selventää hyvin, mikä merkitys Target2-järjestelmällä on pankkien välisessä rahaliikenteessä.

3. SEPA (Single Euro Payments Area)

Vuoden 2008 ja tammikuussa päätettiin käynnistää eräänlainen hanke, jonka oli tarkoitus toimia täydellisesti vuoden 2010 lopussa. Tämä hanke oli nimeltään SEPA. SEPA tarkoittaa yhtenäistä euromaksualuetta, josta käytetään myös nimeä yhtenäinen eurooppalainen maksuliikennealue. SEPA on Euroopan komission, Euroopan Keskuspankin, kansallisten keskuspankkien ja eurooppalaisten pankkien yhtenäinen hanke maksuliikenteen rakentamiseksi Eurooppaan. Kaupan vapaus, tavaran liikkuvuus ja kansainvälistyminen näkyy jopa valtiotasolla maiden välisten rahaliikenteen kasvuna. Se luo edellytykset suunnitella yhteistä taloutta, jotta kaupankäynti erimaiden välillä helpottuisi. (Kontkanen 2009 203.; Järvenpää, Pellinen, Virtanen 2007 13.)

Tarkoituksena on, että maksut välittyvät kaikkialla SEPA-alueella yhteisin ehdoin ja hinnoin, eikä niistä maksaminen kotimaassa eroaisi mitenkään maksamisesta rajojen yli. Aikaisemmin maiden omat maksujärjestelmät ovat kehittyneet kansallisista tarpeista, eikä niinkään yhtenäistä etua ajatellen. Tämä tarkoittaa, että oman maan sisällä maksuliikenne toimii moitteettomasti ja tehokkaasti, mutta ulkomaan maksuliikenteessä voi tulla ongelmia, koska erilaiset standardit tulevat vastaan jolloin maksuliikenne vaikeutuu.

Suomessa on totuttu, että maksujenvälitys toimii hyvin ja helposti. Kotimaamme maksuliikenne onkin kehittynyt ja muovautunut nykyisen mallin mukaiseksi ajan kuluessa. Tämän päivän palvelut, kuten tilisiirto, suoraveloitus ja korttimaksut tekevät kuluttajille asiat helpommiksi. Yrityksillä on ulottuvillaan hyvät taloushallinto-ohjelmistot maksuliikenteestä selviämiseen, vaikka Suomen ja ulkomaiden maksuliikenne tapahtuu eri standardeilla. Euroopan maissa maksujärjestelmät ovat huomattavasti heikkomat, kuin Suomessa. Tällöin eri maiden maksujärjestelmät ja maksukäytännöt estävät mieluisan kaupankäynnin Euroopassa. Tässä pitää ottaa huomioon, että näiden edellytysten täytyminen on kuitenkin perusedellytys tehokkaalle ja taloutta tukevalle kaupankäynnille.

3.1 Hyödyt yhteisestä maksujärjestelmästä

Merkittävin hyöty SEPA:sta saadaan, kun yhtenäinen maksualue tulee käyttöön. Näin tulee korvatuksi liian rikkonaiset ja erilaiset kansalliset tavat hoitaa maksukäytäntöä. Näin tarjotaan yrityksille, kuluttajille, yhteisöille hoitaa maksupalvelujansa samoin oikeuksin joka maassa niin kuin kotimaassa maksut hoituisivat. EU-komission, -parlamentin ja Euroopan keskuspankin yhteisenä ajatuksena on toteuttaa Euroopassa yhtenäinen euromaksualue, joka on SEPA (Single Euro Payments Area). Tällöin, SEPA:n tavoitteena on yhtenäistää eurooppalaista maksamista ja siten helpottaa asiointia ja kaupankäyntiä koko SEPA-alueella. SEPA- alue koostuu seuraavista maista joita on 31: kaikki 27 EU-maata, ETA-maat (Islanti, Liechtenstein, Norja) sekä Sveitsi.

Kuva 4: SEPA-alue (Wikimedia)

Nykyinen visio on, että tulevaisuudessa erilaisten maakohtaisten käytäntöjen ja järjestelmien sijasta on vain yhteinen euromaksualue, jonka sisällä ei enää ole eroja maksamisen välillä ole. SEPA:n käyttäjien maksualue tulee kattamaan koko alueen.

Kuten edellä on todettu, tavoitteena on yhtenäistää maksualue jotta kaupankäynti sujuu Euroopan alueella jouhevammin ja tällöin piristää koko Euroopan taloutta. (Osuuspankki 2011e)

Yhtenäistäminen on hyvä asia. Kuitenkin yritysten talouteen kuuluvat tietynlaiset perustoiminnot, vaaditut toiminnot ja suorittamistapa ovat yleensä yhteydessä toimialaan ja yrityksen kokoon. Missä tahansa tilanteessa, kaikkien yritysten on hoidettava taloushallintonsa rutiinit. Nämä voidaan tehdä manuaalisesti tai käyttämällä ATK- järjestelmiä. (Viitala 2006, 29.)

3.2 SEPA:n tuottamat hyödyt

Seuraavaksi tarkastellaan SEPA:n tuottamia hyötyjä, SEPA:a koordinoi eurooppalaisten pankkien yhteistyöelin Euroopan maksuneuvosto (European Payments Council, EPC). EPC on laatinut maksualueen säännöt ja standardit tilisiirto- sekä suoraveloituspalveluille. Ensimmäiset palvelut otettiin käyttöön 2008 ja osa näistä korvautui jo 2010 siirtymäajan mentyä umpeen.

Näin ollen eurooppalaiseen maksuliikenteeseen on tullut tarvetta yhdelle tai useammalle Euroopan laajuiselle maksujen selvityskeskukseen (Pan-European Automated Clearing House, PEACH), jotta maksujen välittäminen toimii tehokkaasti SEPA- alueella. Suomessa operoivat pankit ovat tehneet selvityskeskukseen tarpeen sopimalla eri ratkaisuista EBA:n ja STEP2-järjestelmän kanssa, jolla taataan maksujen perille meno koko SEPA- alueella. (Kontkanen 2009, 203.)

Sähköisen laskun standardin yhtenäistyessä konekielisenä vastaanotetut laskut voidaan lähettää suoraan hyväksyttäväksi, ne tallentuvat automaattisesti järjestelmään, kirjanpitoon sekä arkistoihin. Tällöin ihmistyötä tarvittaisiin enää hyväksymisessä, tiliöintitehtävissä ja maksamisessa. (Mäkinen & Vuori 2002, 16.)

3.2.1 SEPA-tilisiirto

Käyttöönotto tilisiirrossa ajoittui tammikuulle 2008. Pääasiassa se on suunniteltu vain eurooppalaisten pankkien käyttöön, joten kansallisiin tarpeisiin ei ole kiinnitetty huomiota. Yritysassiakkaat ovat tottuneet taloushallintoa auttaviin, konekielisiin palveluihin joten suomalaiset pankit ovat täydentäneet SEPA-tilisiirtoa lisäpalveluin, että tietty palvelutaso pystytään tarjoamaan asiakkaille. Näitä lisäpalveluja ovat seuraavat:

- Maksupäivän välittäminen saajalle viivästyskoron laskemiseen
- Kooditieto, josta selviää maksajalle tai saajalle, että kyseessä on palkka tai eläke

Keskeistä on tilinumeron esitystapa IBAN, ja saajan BIC-koodin oikein käyttäminen. (Kontkanen 2009, 204.)

Saajan tilinumero Mottagarens kontonummer	SAMPO PANKKI 800014-50267 NORDEA 200130-1234 OP-POHJOLA 523456-785 AKTIA PANKKI 405500-1535298	IBAN	F116 8000 1400 0502 67 F100 2001 3000 0012 34 F121 5234 5600 0007 85 F156 4055 0010 5352 98	BIC	DABAFIHH NDEAFIHH OKOYFIHH HELSEFIHH
Saaja Mottagare	OY YRITYS AB YRITYSKUJA 12, 4. KRS 12345 KAUPUNKI	LASKUNUMERO 123456			
TILISIIRTO GIRERING	Maksajan nimi ja osoite Betalarens namn och adress	MAIJA MAKSAJA VIIVATIE 15 09999 KOODILA			
	Allekirjoitus Underskrift				
Tiliä nro Från konto nr		Viitenro Ref.nr	12 34561		
		Eräpäivä Fört.dag	1.1.2011	Euro	117,00

**Pankki-
viivakoodi-
alue**

Pankkiviivakoodissa ainoastaan kotimainen tilinumero
Maximi pituus 105 mm, minimi 70 mm. Korkeus 10,0 - 12,7 mm
Alapuolella enintään 5 mm:n tyhjä alue.
Viivakoodin kummallakin puolella vähintään 20 mm tyhjä alue.

Maksu välitetään saajalle maksujenvälityksen ehtojen mukaisesti ja vain maksajan ilmoittaman tilinumeron perusteella
Betalingen förmedlas till mottagaren enligt villkoren för betalningsförmedling och endast till det kontonummer som betalaren angivit

PANKKI BANKEN

Kuva 5: Tilisiirtolomake (Aktia)

3.2.2 SEPA- suoraveloitus

SEPA-suoraveloitus otettiin käyttöön loppuvuonna 2009 ja sen käyttöönotto edellytti yhtenäisen lainsäädännön olemassaoloa koko SEPA-alueella. Maksupalveludirektiivi yhtenäisti lainsäädännön siten, että suoraveloituksen käyttöönoton edellytykset varmistuivat.

Suomalaiset uskovat, että kehittyneemmät maksutavat kuten sähköinen laskutus tulee korvaamaan suoraveloituksen jollain aikavälillä. Yksi näistä palveluista on e-lasku, jossa asiakkaan on mahdollista sopia pankin kanssa automaattisesta maksamisesta. Suomessa pankit tarjoavat SEPA-suoraveloitusta asiakkailleen, kun lainsäädäntö antaa siihen mahdollisuudet. (Kontkanen 2009, 205.)

3.2.3 SEPA- maksukortti

Euroopan maksuneuvosto EPC on vaatinut SEPA:an liittyvissä maksukorttivaatimuksissa, että pankkien jakamien maksukorttien käyttömahdollisuudet eivät rajoitu vain kotimaahan, vaan niillä voidaan maksaa missä tahansa SEPA-alueen jäsenmaassa samalla tavalla kuin kotimaassa. Näitä kortteja kutsutaan SEPA-korteiksi.

Kaupoille uudistus merkitsee maksupäätteiden uusimista SEPA-yhteensopiviksi, koska kaikissa SEPA-korteissa on ns. EMV-siru ja maksut suoritetaan siruominaisuuksia käyttäen, lisäksi siru on paljon turvallisempi kuin magneettinauha. Suurin muutos tässä on se, että asiakas ei enää kirjoita nimeään kuitille vaan näppäilee tunnusluvun maksupäätteeseen. Kauppias voi valita, minkä pankin kanssa tai muun vastaanottavan tahon kanssa maksusopimus tehdään. Kaupankäynti tulee tehostumaan tämän takia huomattavasti, koska vastaanottaminen maksuissa perustuu SEPA-alueella sirupohjaisiin kortteihin standardit sekä yhtenäistäminen tekevät tämän mahdolliseksi. (Kontkanen 2009, 205.)

3.2.4 Vaikutukset ohjelmistotaloille

Kuten aikaisemmin työssäni olen kertonut, SEPA:n suurimmat muutokset kohdistuvat pankkien välisiin erilaisten tapahtumien välitykseen. Tämä vaikuttaa niin kotimaisiin pankkeihin kuin myös kansallisiin pankki- ja maksukäytäntöihin, joihin muutokset tulevat. Pankit ovatkin alkaneet tarjota lisäpalveluita peruspalveluiden oheen.

Ohjelmistotalot ovat päättäneet toteuttaa tarvittavat muutokset omien aikataulujensa mukaisesti. Näistä isoin muutos on standardin muuttuminen ISO 20022 XML-standardiksi, sekä myös kansallisten tilinumeroiden korvautuminen IBAN:illa ja saajan pankin BIC:illä. Näihin kaikkiin järjestelmiin, jotka tilinumeroita käsittelevät on syytä tehdä muutoksia. Koska SEPA:n tavoitteena on yhtenäistää maksualue, mikä tarkoittaa maksuliikenne- ja taloushallinnonohjelmistoihin muutoksia, niin järjestelmätoimittajien rooli SEPA:ssa on maksuliikkeen muutoksessa tärkeää. Ohjelmistotoimittajien on hyvä tarkistaa C2B- aineistot kaikkine erilaisine maksutyypeineen, ennen kuin aineisto otetaan käyttöön. (Osuuspankki 2011a)

3.2.5 Vaikutukset pankeille

Pankeille muutos tarkoittaa kovaa kilpailua entisestään kiristyneellä alalla. Näin voidaan ajatella, koska sijainnilla ei ole yritykselle enää niin suurta merkitystä muiden eurooppalaisten maksujärjestelmien käyttämiseksi ja käyttöön ottamiseksi. Palvelut yhtenäistyvät ja yleensä tästä seuraa hintojen laskua, kilpailu kovenee ja asiakkaat voivat entistä helpommin vertailla pankkeja. Pankit joutuvat syystäkin panostamaan tiedottamiseen koskien SEPA:n tuomiin muutoksiin tarpeeksi ajoissa sekä myös asiakkaan kannalta selkeästi. Koska palvelun tarjoaminen on yksi tärkeimmistä pankin tehtävistä, asiakkaiden ja kilpailukyvyyn säilyttämiseksi se on tehtävä kilpailijoita paremmin. Kaikki

kilpailevat omin vahvuuksin ja on erottauduttava pärjätäkseen. (Osuuspankki 2011c)

3.2.6 Vaikutukset kuluttaja-asiakkaille

Kuluttajille tästä prosessista ei niinkään aiheudu kustannuksia tai muutakaan vaivaa. Pankit huolehtivat käytännössä kaikista yhtenäisen euromaksualueen tuomista muutoksista ja kertovat yleensä vielä käyttöönotostakin. Näkyvimmit muutokset, joita muutos tuo tullessaan kuluttajille, on sirullisten korttien käyttöönotto ja kortilla maksaminen: perinteisen kuitin allekirjoittamisen sijasta asiakas näppäilee tunnusluvun maksupäätteeseen. Huomattavaa on, että SEPA-alueella kuluttaja voi hoitaa maksunsa koko alueella myös Debit-kortilla, joten ei ole enää tarvetta maksaa aina Kredit(luotolla). Nyt on myös käynyt niin, että asiakkaat ketkä ovat hankkineet maksukortit, jostain asiakkaasta johtumattomasta syystä, maksu on mennyt luoton puolelle samassa liikkeessä asioidessa. Pienehköjä ongelmia on siis ilmennyt muutoksen edettyä pidemmälle. (Osuuspankki 2011d)

3.2.7 Vaikutukset yritysasiakkaille

Yleisesti ottaen SEPA tarjoaa suurimmille yrityksille keinon kustannus säästöihin taloushallinnon ja maksuliikenteen pelkistämisen kautta: muutoksen jälkeen on mahdollista hoitaa yhden tilin kautta koko SEPA-alueen maksuliikenne samanlaisin ehdoin. Pienet ja keskisuuret yritykset voivat keskittää pankkiasiointinsa yhteen pankkiin.

Maksuliikenteessä käytettävä XML-standardi IBAN ja BIC edellyttivät yritysten taloushallintoon muutoksia, joissa mahdollisesti käsitellään tilitietoja esimerkiksi reskontrat ja palkanmaksut. Tämän takia SEPA-kortit edellyttävät EMV- kortteja hyväksyviä maksupäätteitä ja maksuohjelmistoja, pääasiassa palveluyrityksiltä. Luonnollisesti tästä kaikesta syntyy merkittäviä haasteita yrityksille, jotka niiden

on itse hoidettava ja sopeuduttava muutoksiin, koska nämä muutokset ottamalla kerralla huomioon yritys pystyy saamaan mahdollisimman suuren hyödyn. SEPA ei pelkästään tarkoita vain uusien määräyksien tulemista, vaan se avaa myös ovia mahdollisesti uusille tavoille hoitaa liiketoimintaa kilpailijaa paremmin. (Osuuspankki 2011b)

4 TUTKIMUS

Tämä tutkimus tehtiin, jotta selviäisi, miten yrittäjät ovat kokeneet SEPA:n tulemisen muutoksinensa päivittäiseen yritystoimintaan.

4.1 Tutkimusmenetelmän kuvaus

Tämä tutkimus on määrällinen, joten se on kvantitatiivinen tutkimus. Kvantitatiivinen tutkimus tarkoittaa määrien laskemista, ja niiden avulla pyritään selvittämään tutkittavia asioita. Eritoten kvantitatiivinen tutkimus osoittautuu hyödylliseksi, kun halutaan tietoa isoilta ihmisryhmiltä vaikkapa kyselylomakkeiden avulla. Toinen tutkimustyyppi on kvalitatiivinen, se tarkoittaa laadullista tutkimusta. Tutkittavat määrät eivät ole niin suuria kuin kvantitatiivisessa tutkimuksessa, mutta tutkittavat asiat, ovat syvällisempiä. (Tampereen Yliopisto.)

4.2 Kyselyn laatiminen

Kyselylomake on laadittu niin, että siitä kävisivät ilmi SEPA:an liittyvät peruskysymykset sekä yrittäjien kokemukset muutoksesta. Lomakkeella on kysymyksiä kahdeksan kappaletta, joista kuusi on monivalintoja. Mukana on myös kaksi avointa kysymystä, joissa vastaaja tarkentaa omin sanoin, minkälaisia tuntemuksia asia herätti. Kysymyslomake on opinnäytetyön liitteenä (Liite 2).

Tiedonkeruumenetelmänä on käytetty kyselylomaketta, jolla tarvittava aineisto kerättiin kohderyhmältä, joka on yritykset ja jotka kuuluvat ilmiön piiriin mitä tutkitaan. (Kananen 2010, 74.)

4.3 Tavoitteet

Tämän tutkimuksen tavoitteena oli selvittää, miten pienyritykset ovat ottaneet vastaan SEPA:n tuomat muutokset päivittäiseen yritystoimintaan. Mitä olisivat voineet tehdä toisin niin pankit, ohjelmistotalot sekä yritykset, jotta muutos olisi ollut sujuvaa. Pienyritykset ovat senkin takia kyselyn kohteena, koska ne joutuvat ottamaan asioista itse selvää töiden tekemisen ohella, sekä lisäksi hoitamaan tarvittavat päivitykset. Tällöin mitään pääkonttoreiden kautta tulevaa ohjausta ei ole käytössä, joka takaisi sen, ettei paikallisen yksikön tarvitse kuin kuunnella ohjeet ja tehdä niiden mukaan.

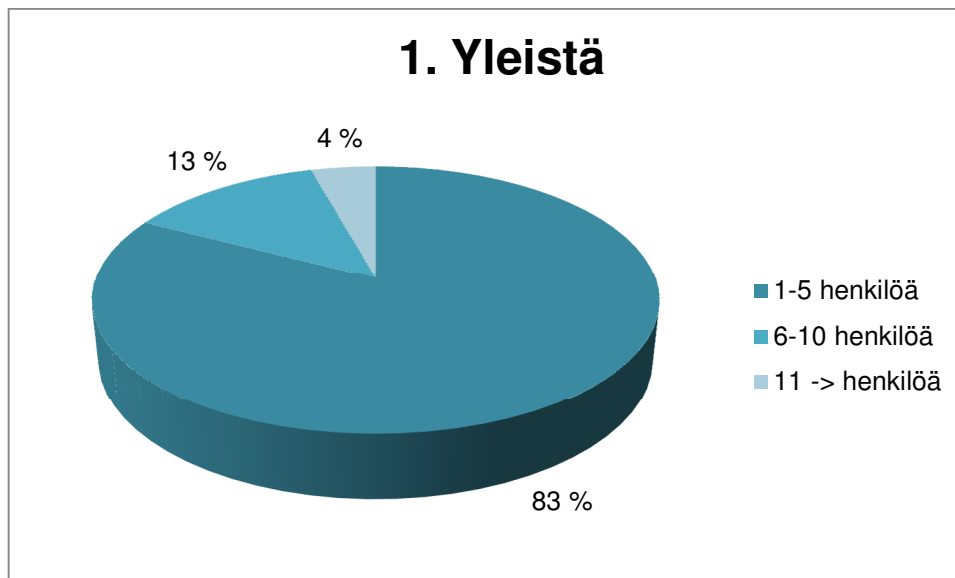
4.4 Toteutus

Tutkimus toteutettiin kyselomakkeella. Lomakkeet jaettiin yrityksille suoraan, niin että käytiin paikanpäällä esittelemässä itsensä. Mukana oli vastauskuori postimerkkeineen, koska halusin vastaamisen olevan mahdollisimman vaivatonta vastaajille. Yrityksessä vierailu ja tutkijan ja aiheen esittely varmasti autoivat vastausten määrään. Vastauksia tuli 23 kappaletta. Tavoitteena oli 30 vastausta mutta olen vastausprosenttiin tyytyväinen. Yleistystä tämän

perusteella ei voi tehdä, mutta suuntaa antavana tutkimus onnistui, koska yrittäjien ongelmat ovat samanlaisia.

4.5 Tulokset

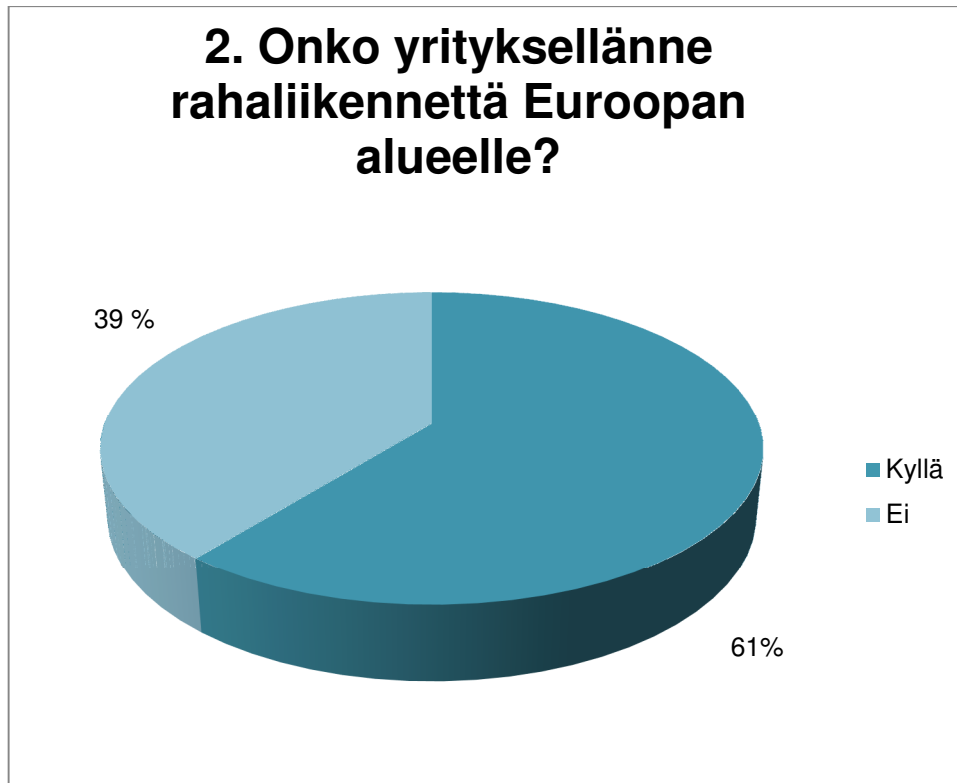
Kyselylomakkeita palautui 23 kappaletta eli 76 %. Vastauksia kävin lävitse paperi kerrallaan, ja tein niistä yhteenvedot julkistettavaan muotoon. Ensimmäisessä kysymyksessä selvitettiin yrityksen henkilöstömäärää sekä toimialaa.

Kuvio 6. Yrityksen henkilöstömäärä

Kuten kuviosta nähdään, on kyse pienyrityksistä. Toimialana näillä yrityksillä on vähittäiskauppa. Henkilöstömäärän otin (liikevaihdosta, taseen loppusummasta, henkilöstön lukumäärästä) sen takia, että olisi liian vaikeata hankkia tilinpäätöstietoja kyseisistä yrityksistä opinnäytetyöhön käytettävän ajan puitteissa. Henkilöstö kuvaa mielestäni hyvin yrityksen kokoa, koska huomattavasti vaikeampaa olisi ollut tutkia yritysten tasetta tai liikevaihtoehtoa. Kuinkin henkilöstönmäärä on yksi mittari yrityksen koon määrittämiseksi.

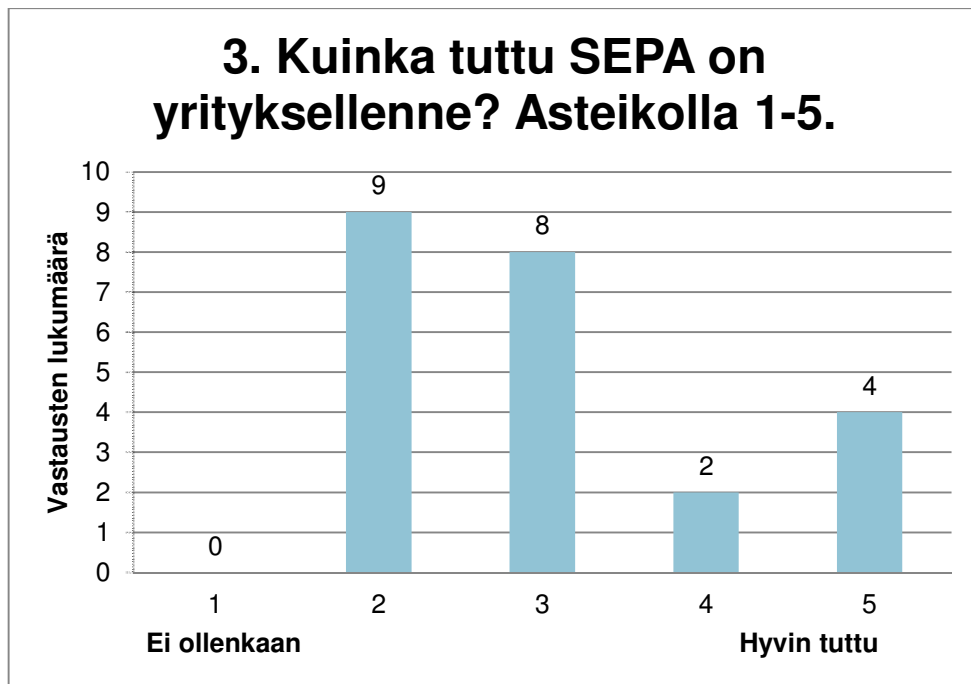
2. Onko yrityksellänne rahaliikennettä Euroopan alueelle?

Kuvio 7. Yrityksen rahaliikenne

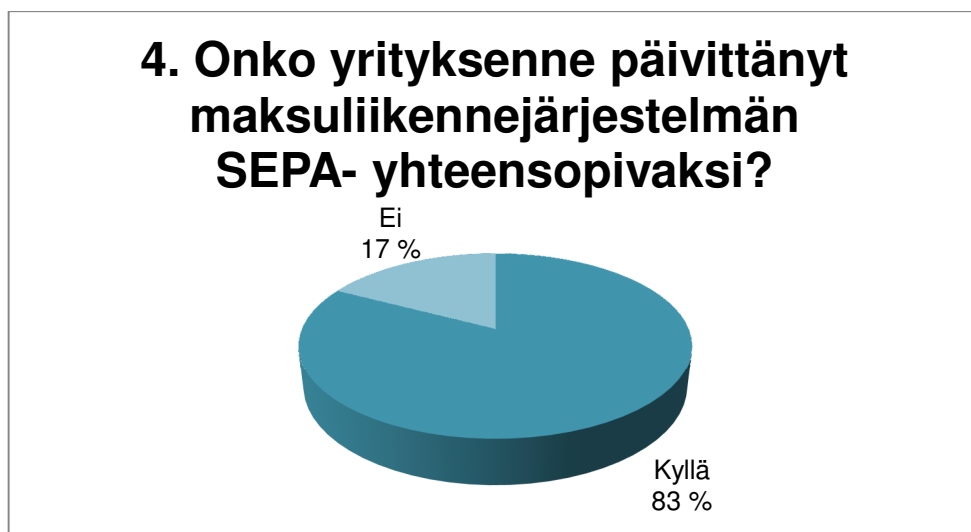
Kuviosta voidaan todeta, että suurimmalla osalla (61 %) on rahaliikennettä Euroopan alueelle, vaikka kyse on pienistä yrityksistä ja materiaalihankinnat näyttelevät suurta osaa tässä kuviossa. Yrityshän ei huomaa hyötyjä, ellei sillä ole rahaliikennettä SEPA:n alueella olevan maan kanssa. Laskujen maksaminen ja muu rahaliikenne helpottuu, koska se on yhtä helppoa kuin kotimaassa. Kuitenkin elämme kansainvälisessä ympäristössä, jossa nykyään on aina harvinaisempaa, jos yrityksillä ei olisi rahaliikennettä ulkomaille. Kuitenkin se tuo tarvittavaa kasvua yrityksiin, ja näin ollen kaupankäynti vilkastuu ja sitä kautta vaikutus on huomattava myös ympäristölle tai työllistämisestä puhumattakaan.

Kuvio 8. SEPA:n tunnettavuus

Tästä kuviosta selviää, että varsinkin pienemmät yritykset eivät tunne SEPA:a niin hyvin kuin pitäisi. Mistä tämä johtuu, se herättää kysymyksiä, esimerkiksi onko tiedotuksessa ollut moitteita, mikä on tiedon saatavuus aiheesta, miten ohjelmistotalot, pankit ja tilitoimistot ovat toimineet. SEPA on kuitenkin ollut aika merkittävä uudistus yritysten kannalta. Tarvittavia päivityksiä on pitänyt tehdä, jotta asiat toimisivat niin kuin pitäisi.

Kuvio 9. Maksupäivitys

On hyvä asia, että lähes kaikki yritykset ovat tämän kyselyn mukaan päivittäneet järjestelmänsä yhteensopivaksi. Huolestuttavaa on se, että vaikka aikarajaa oli jatkettu 2011 lokakuun loppuun asti, siitä huolimatta löytyi pari yritystä, jotka eivät ole päivityksiä tehneet. Ne yritykset eivät olleet päivityksiä tehneet ajan puutteen vuoksi. Tässä näkyy juuri pientenyritysten ero isojen yritysten taloushallintoon, joissa asiat tapahtuvat pääkonttoreiden kautta. Erillisen yksikön ei tarvitse juuri miettiä, miten asiat tehdään, vaan tulee tietoa miten tehdään ja toimitaan.

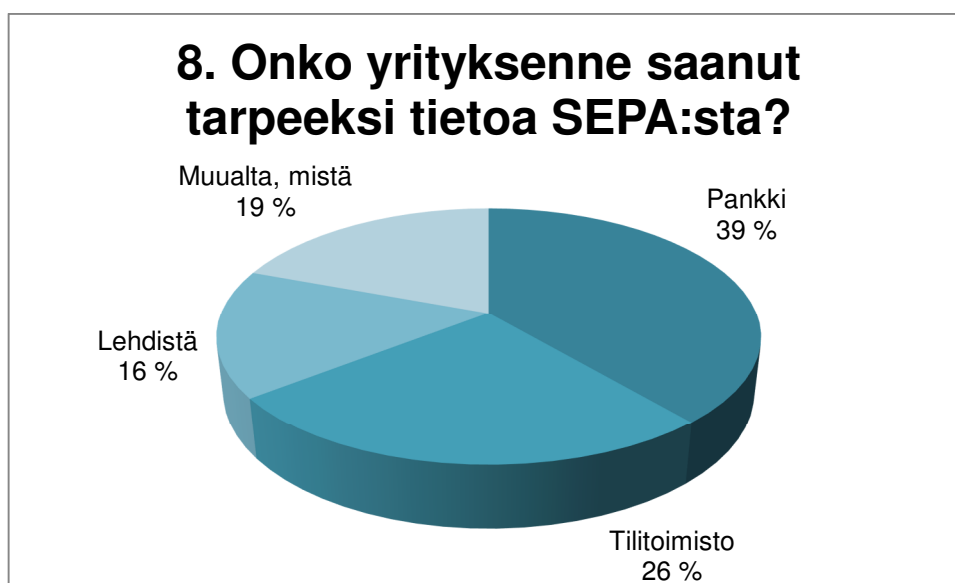
Kuvio 10 Talouspäivitys

Viides kysymys mittasi, ovatko yritykset päivittäneet taloushallintojärjestelmänsä yhteensopivaksi. Kuvioista voidaan hyvin havaita, että valtaosa (87 %) on niin tehnyt. Ne yritykset jotka vastasivat kieltävästi, totesivat kiireen olevan pääsyy siihen, miksi päivitykset ovat jääneet tekemättä. Yleensä näin on, jos yritys on pienehkö, omistaja hoitaa itse valtaosan asioista ja huolehtii kaikesta. Hän ei ehdi hoitaa joka asiaa, niin kuin pitäisi.

Kuudes kysymys oli avoin kysymys, ja se oli seuraava: Onko mielestänne SEPA:sta ollut hyötyä yrityksellenne, jos niin mitä? Vastaukset vaihtelivat, mutta yleisin (15 kappaletta) vastaus oli, että hyötyä ei juuri ole ollut. Loput kokivat

tilisiirtojen ja maksujen luotettavuuden sekä nopeuden parantuneen maksettaessa ulkomaille.

Seitsemäs kysymys oli myös avoin, ja se oli seuraavanlainen: Onko mielestänne SEPA:sta ollut yrityksellenne haittaa, jos niin mitä? Suurin osa (16 kappaletta) vastasi, että haittaa on ollut mutta ohjelmistotalojen puolelta. Yllättävä vastaus, mutta yleisimpiä syitä oli ohjelmien toimimattomuus, sekä kiire eli kysymyksiin ei saatu vastauksia.

Kuvio 11. Tieto

Kahdeksantena kysymyksenä oli, mistä tietoa on saatu eniten. Vastaukset jakautuivat melko tasaisesti ja pankki on ollut eniten aktiivisin tässä asiassa, tilitoimisto toiseksi eniten ja alan lehdet kolmantena. Muualta, mistä-kohdan yleisin vastaus oli internet sekä taloushallintojärjestelmän toimittajat.

4.6 Johtopäätöksiä

Johtopäätökset pohjautuvat suoraan kyselystä saamiini tietoihin, eikä niitä voi yleistää. Tulokset ovat siis suuntaa antavia, mutta samanlaisia vaikeuksia tuntui kaikilla kyselyyn osallistuneilla olleen.

Kaksi ensimmäistä kysymystä olivat taustatietoja kerääviä. Tällöin henkilöstön määrää selvittämällä saadaan tietää yrityksen koko, josta suurin osa (83 %) oli pieniä yrityksiä. Toinen kysymys oli luonteeltaan hyvinkin tutkimukselle suuntaa antava. Jopa 61 %:lla yrityksistä oli rahaliikennettä Euroopan alueelle. Vaikka henkilöstön määrä olisikin pienehkö, niin silti yritykset käyvät kauppaa ulkomaille. Yleinen oletus, että pienet yritykset pysyisivät vain kotimaan rajojen sisäpuolella, onkin harhaanjohtava.

2-3 kysymykset mittasivat, kuinka tuttu SEPA oli yrityksille. Valtaosa vastauksista jäi asteikolla 2-3 välimaastoon, mikä tarkoittaa, ettei aihe olekaan kovin tuttu. Suurimmassa osassa vastauksissa kävi ilmi, että SEPA:sta saatava informaatio jäi kokonaan yrityksen oman aktiivisuuden varaan. Tällöin, herää kysymys miksi esimerkiksi pankit eivät tiedota riittävästi? Ja jos, ovat tiedottaneet niin miksi pienet yritykset eivät ole tarpeeksi tietoa saaneet.

Neljäs kysymys käsitteli sitä, onko yritys jo päivittänyt maksuliikennejärjestelmänsä yhteen sopivaksi SEPA:n kanssa. Ilahduttavaa oli huomata, että enemmistö (83 %) oli näin tehnyt. Määräaika oli 1.11.2011, joten suuremmilta ongelmilta on vältytty, ja loputkin yritykset sanoivat ensitilassa tekevänsä päivityksen. Viides kysymys kysyi, onko taloushallintojärjestelmä päivitetty. Siinäkin enemmistöllä oli päivitykset tehtynä (87 %), joten tilanne on kaiken kaikkiaan hyvä.

Kuudes kysymys kysyi suoraan yrityksen edustajalta, että onko SEPA:sta ollut mitään hyötyä yrityksellenne. Valtaosa (15kpl) vastasi, ettei mitään hyötyä ole ollut, vaan päinvastoin vaivaa on ollut ja ohjelmat eivät toimi niin kuin pitäisi. Kahdeksan vastasi, että päivitys on onnistunut ja luotettavuus on parantunut. Johtuvatko ongelmat tietystä ohjelmistosta vai eivät, sitä emme tiedä. Seitsemäs kysymys oli myös avoin ja kysyi päinvastaista, eli onko SEPA:sta ollut yritykselle haittaa. 16 kpl vastasi, että haittaa on mutta ohjelmistotalojen puolelta. Eli yritykset eivät ole saaneet päivitettyjä ohjelmia ajoissa käyttöön, ja tällöin suurin osa koki päivittäisen liiketoiminnan siitä vaikeutuneen, koska ohjelmat eivät yksinkertaisesti toimineet.

Kahdeksas kysymys tiedusteli, mistä yritykset ovat saaneet eniten tietoa, ja pankki oli ensimmäisenä 39 % osuudellaan. Kuitenkin valtaosa vastasi, ettei

SEPA ollut mitenkään erityisen tuttu niin pankki on nostanut profiiliaan. Tilitoimisto tuli toiseksi 26 % osuudellaan, tärkeää huomata, että yrittäjän kannalta oleelliset tahot ovat hoitaneet asian hyvin. Tiedon sisältö on kuitenkin jäänyt epäselväksi, koska niin moni vastasi, ettei SEPA ole kovinkaan tuttu. Kaiken kaikkiaan, kyselystä voidaan todeta, että asiat eivät ole olleet niin yksinkertaisia kuin niiden on annettu luulla olevan. Pienyritykset ovat hiukan eri asemassa kuin isommat, koska omistaja huolehtii yleensä myynnistä aina kirjanpitoon asti tekemällä sen kaiken itse. Niin vastuu asioiden selvää ottamisesta on yrittäjällä itsellään.

5 POHDINTA

Mielestäni koko opinnäytetyöprosessi oli hyvinkin opettavainen. Aiheen valitsemisessa sekä toteuttamisessa olisi pitänyt käyttää enemmän harkintaa, mutta olen tyytyväinen lopputulokseen. Aihe oli kuitenkin mielenkiintoinen, sekä enemmän kuin ajankohtainen.

Itse työn tekeminen ei ollutkaan niin helppoa, eniten päänvaivaa tuotti kyselyn toteuttaminen. Tähän olisi pitänyt käyttää enemmän aikaa sekä kysymysten tekemiseen. Lopputulokseen olen kuitenkin tyytyväinen sen ajan puitteissa missä pystyin tämän tekemään. Töissä käyminen ja opinnäytetyön tekeminen, ei ole paras mahdollinen yhdistelmä, ajan käyttö tulee ongelmaksi ja jaksaminen kirjoittamiseen.

Teorian kirjoittaminen oli mieluisaa, aiheesta löytyi hyvin kirjallisuutta, niin alan lehdistä kuin internetistäkin. Teoriaosuuden sainkin valmiiksi jo hyvissä ajoin, ja se antoi työlle hyvän rungon, jonka pohjalta aloin miettiä kyselyä. Mielestäni opinnäytetyö oli onnistunut, vaikka ajan suhteen oli tulla ongelmia. Tulokset olivat mielestäni onnistuneita saamani informaation vuoksi. Tämän pohjalta mielestäni tietoa olisi pitänyt olla enemmän, ja muidenkin kuin yksittäisen opiskelijan tulisi kiinnittää huomiota enemmän pieniin yrityksiin. Ne ovat kuitenkin Suomessa suurin osa yrityssektoria ja pitävät talouden rattaat pyörimässä.

KUVIOT

- Kuvio 1 Rahoitusmarkkinoiden toiminta s.10
- Kuvio 2 Pankkitoiminnan kehitys s.13
- Kuvio 3 Target 2- järjestelmä s.21
- Kuvio 4 SEPA-alue s.23
- Kuvio 5 Tilisiirtolomake s.25
- Kuvio 6 Yrityksen henkilöstömäärä s.31
- Kuvio 7 Yrityksen rahaliikenne s.32
- Kuvio 8 SEPA:n tunnettavuus s.33
- Kuvio 9 Maksupäivitys s.33
- Kuvio 10 Talouspäivitys s.34
- Kuvio 11 Tieto s.35

LÄHTEET

Finanssialan Keskusliitto. <http://www.fkl.fi/ravato/pankki/historia.htm> (Luettu 16.2.2011)

Helppi, M. Paloheimo, A. 2005. Ulkomaankaupan rahoitus riskit, maksuliikenne ja rahoitus. Tampere: Talentum Media Oy

Järvenpää, M., Pellinen, J. & Virtanen, A. 2007. Kansainvälisen yrityksen talous. Juva: WS Bookwell Oy.

Kananen, J. 2010. Opinnäytetyön kirjoittamisen käytännön opas, Jyväskylä: Tampereen yliopistopaino Oy.

Kinnunen, J., Laitinen, E.K., Laitinen, T., Leppiniemi, J. & Puttonen, V. 2004. Mitä on yrityksen taloushallinto? Keuruu: Otavan Kirjapaino Oy.

Kinnunen, J., Laitinen E.K., Laitinen, T., Leppiniemi, J. & Puttonen, V. 2007. Avain laskentatoimeen ja rahoitukseen. Keuruu: Otavan Kirjapaino Oy.

Kinnunen, J., Leppiniemi, J., Puttonen, V. & Virtanen K. 2002. Tietoa yrityksen taloudesta. Keuruu: Otavan Kirjapaino Oy.

Kontkanen, E. 2009. Pankkitoiminnan käsikirja. 2. painos. Helsinki: Finanssi ja vakuutuskustannus Oy Finva.

Knüpfer, S. & Puttonen, V. 2007. Moderni rahoitus 3.painos. Juva: WS Bookwell Oy.

Mitroff, I. 2000. Tartu oikeisiin ongelmiin. Juva: Wsoy Kirjapainoyksikkö.

Mäkinen, L. & Vuorio, B.2002. Taloushallinnon nettivallankumous, Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.

Mäkinen, O. 2005. Tieteellisen kirjoittamisen ABC. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Osuuspankki 2011a. <http://opinet.op.fi/opinet?cid=121328183> (Luettu 16.2.2011)

Osuuspankki 2011b. <http://opinet.op.fi/opinet?cid=120409158> (Luettu 16.2.2011)

Osuuspankki 2011c. <http://opinet.op.fi/opinet?cid=120409161> (Luettu 16.2.2011)

Osuuspankki 2011d. <http://www.op.fi/op?cid=150624748> (Luettu 16.2.2011)

Osuuspankki 2011e. <https://www.op.fi/op?cid=151012417&srcpl=3> (Luettu 17.2.2011)

Pankkitoiminnan kehitys. <http://www.fkl.fi/ravato/kuvat/pankkikehitys.gif> (Luettu 17.2.2011)

Puttonen, V. & Leppiniemi, J. 1996. Yrityksen rahoitus. Porvoo: WSOY.

Rahoitusmarkkinoiden toiminta. <http://www.fkl.fi/uploads/5my45gl.gif> (Luettu 17.2.2011)

Ruohonen, M. & Salmela, H. 2005. Yrityksen tietohallinto, Helsinki: Edita Prime Oy.

Santanen, P., Laitinen, E.K & Kekäle, T. 2002. Vakuutus ja riskit - Tasapuolista riskien hallintaa. Helsinki: Edita Prima Oy.

SEPA-alue. <http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/1/16/SEPA.PNG> (Luettu 18.2.2011)

Tampeen Yliopisto. Viestintatieteellinen tutkimus. <http://www.uta.fi/viesverk/viesttiet/kaytannot/valinnat/maara.html> (Luettu 16.2.2011)

Target2-järjestelmä. <http://www.bulgaria-inside.com> (Luettu 16.2.2011)

Tilisiirtolomake. http://www.aktia.fi/image/image_gallery?uuid=851fe7a0-259d-45e7-95a2-3c8c426fef2a&groupId=10143&t=1291208228507 (Luettu 17.2.2011)

Viitala J. 2006. Yrittäjän taloushallinnon perusteet. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.

Hyvä yrityksen edustaja!

Olen Saimaan ammattikorkeakoulun tradenomi (Liiketalous, AMK) opiskelija Lappeenrannasta. Opiskelen nyt kolmatta vuotta valmistuakseni tradenomiksi ja tarkoituksenani on tutkia aihetta ”**SEPA JA PIENYRITYKSET**”. Aihe on opinnäytetyöni.

Tutkimuksen loppuun saattamiseksi tarvitsen Teidän apuanne, jotta saadaan selville miten SEPA:n tulo on vaikuttanut yritysten toimintaan.

Mikäli mielenkiintonne heräsi ja haluatte auttaa tutkimuksen loppuun saattamiseksi, pyydän että, vastaatte kyselylomakkeessa oleviin kysymyksiin 11.11.2011 mennessä.

Kaikki tiedot tullaan käsittelemään luottamuksellisesti ja tiedot eivät tule julki missään vaiheessa.

Kiitos yhteistyöstä!

Sakari Harju

Tradenomi opiskelija

Saimaan ammattikorkeakoulu, Lappeenranta

LIITE 2

1(2)

1. Kuinka monta työntekijää yrityksessänne työskentelee ja mikä on yrityksen toimiala?

- a. 1-5
- b. 6-10
- c. 11 ->

Toimiala: _____

2. Onko yrityksellänne rahaliikennettä Euroopan alueelle?

- a. Kyllä
- b. Ei

3. Kuinka tuttu SEPA on yrityksellenne? Asteikolla 1-5.

Ei ollenkaan 1 2 3 4 5 Hyvin tuttu

4. Onko yrityksenne päivittänyt maksuliikennejärjestelmän SEPA- yhteensopivaksi?

- a. Kyllä
- b. Ei
- c. Jos vastasitte ei, niin miksi?: _____
_____

5. Onko yrityksenne päivittänyt taloushallintojärjestelmän SEPA- yhteensopivaksi?

- a. Kyllä
- b. Ei
- c. Jos vastasitte ei, niin miksi?: _____
_____

6. Koetteko, että SEPA:sta on ollut hyötyä yrityksellenne, jos niin mitä?

2(2)

7. Koetteko, että SEPA:sta on ollut yrityksellenne haittaa, jos niin mitä?

8. Onko yrityksenne saanut tarpeeksi tietoa SEPA:sta?

a. Pankista

b. Tilitoimistosta

c. Lehdistä

d. Muualta, mistä? _____